

Gebruik bron 9.

- 2p 13 Op 13 maart 1938 viel Hitler Oostenrijk binnen. Oostenrijk werd een deel van Duitsland. Een maand later organiseerde hij een referendum, waarvoor het stembiljet werd gebruikt.

Iemand beweert dat de aansluiting van Oostenrijk bij Duitsland op een democratische manier heeft plaatsgevonden. Iemand anders beweert dat de aansluiting ondemocratisch was.

→ Geef voor elke bewering een argument waaruit blijkt dat de bewering juist is.

Doe het zo:

De aansluiting gebeurde op een democratische manier, omdat ... (geef argument).

De aansluiting was ondemocratisch, omdat ... (geef argument).

- 2p 14 Beschrijf in een aantal zinnen wat er gebeurde in 1938 tijdens de Kristallnacht. Gebruik hierbij de begrippen **antisemitisme** en **nationaal-socialisten** in een juiste historische samenhang en betekenis.

Doe het zo:

De Kristallnacht is een voorbeeld van ... (maak de zin af).

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

Gebruik bron 10.

- 1p 15 In welke Nederlandse stad speelt de gebeurtenis uit de bron zich af?

- 1p 16 Als mensen zich tijdens de Tweede Wereldoorlog niet aan het distributiesysteem hielden, waren ze strafbaar. De Duitse bezetter vond de straffen die onafhankelijke Nederlandse rechters aan overtreders gaven vaak te licht. De overtreders werden opnieuw gearresteerd en ze werden door een nationaal-socialistische rechter veroordeeld. Dan kregen ze meestal een zwaardere straf.

Was Nederland op dat moment een rechtsstaat? En welke verklaring is juist?

- A Ja, want er was onafhankelijke rechtspraak door twee rechters.
- B Ja, want mensen moesten zich houden aan het distributiesysteem.
- C Nee, want er was geen onafhankelijke rechtspraak meer.
- D Nee, want mensen hielden zich niet aan het distributiesysteem.

Gebruik bron 11.

- 1p 17 De poster in de bron gaat over de verdediging van democratieën. Welke bewering over de poster is juist?
De tekst op de poster
- A klopt, want de Verenigde Staten deden mee aan de oorlog zodat de democratie in Europese landen hersteld kon worden.
 - B klopt, want de Verenigde Staten deden mee aan de oorlog zodat Engeland weer democratisch kon worden.
 - C klopt niet, want de Verenigde Staten vielen het democratische Japan aan.
 - D klopt niet, want de Verenigde Staten waren toen neutraal en verdedigden de democratie niet.

Gebruik bron 12.

- 2p 18 Uit welk doorgangskamp kwamen de treinen? Noem ook de naam van een kamp waar de treinen naartoe gingen.

Doe het zo:

De treinen kwamen uit ... (noem de naam van het doorgangskamp).

De treinen gingen naar ... (noem de naam van een ander kamp).

Gebruik bron 13.

- 1p 19 Welk begrip past bij de bron?
- A aanpassing
 - B collaboratie
 - C gelijkschakeling
 - D verzet

Gebruik bron 14.

- 1p 20 Welke begrippen passen bij de bron?
- A mobilisatie en NSB
 - B mobilisatie en tewerkstelling
 - C razzia en NSB
 - D razzia en tewerkstelling

Gebruik bron 15.

- 1p 21 Beide onderdelen van de bron passen bij één periode tijdens de Tweede Wereldoorlog.
→ Hoe wordt deze periode genoemd?

- 1p 22 Waarom past het bombarderen van steden tijdens de Tweede Wereldoorlog bij het begrip 'totale oorlog'?
- A omdat de bombardementen Duitsland dwongen tot een volledige overgave
 - B omdat de gebieden die werden gebombardeerd zich alleen in industriegebieden bevonden en niet op het slagveld
 - C omdat naast militaire doelen ook de burgerbevolking werd getroffen
 - D omdat er in de oorlog niet alleen op het land en op zee, maar ook in de lucht werd gevochten
- 1p 23 Hieronder staan vier gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog:
- 1 de aanval op Pearl Harbor
 - 2 de invasie in Normandië
 - 3 de slag bij Stalingrad
 - 4 de slag om Arnhem
- Zet de vier gebeurtenissen in de juiste volgorde, van vroeger naar later.
- Doe het zo:*
Eerst gebeurtenis ..., dan ..., vervolgens ... en ten slotte ... (vul alleen nummers in).

Door de tijd heen

- 2p 24 Hieronder staan drie besluiten over de doodstraf in Nederland:
- 1 In 1870 werd de doodstraf, na een stemming in de Tweede en de Eerste Kamer, afgeschaft.
 - 2 In 1940 werd de doodstraf door de Duitse bezetter opnieuw ingevoerd in Nederland.
 - 3 In 1945 besloot de Nederlandse regering in Londen tot herinvoering van de doodstraf voor oorlogsmisdadigers.
- Geef per besluit aan of dit besluit **wel** of **niet** democratisch was. Geef ook een argument voor je keuze.
- Doe het zo:*
Besluit 1 was ... (kies uit: wel/niet) democratisch, omdat ... (geef argument).
(enzovoort tot en met besluit 3)